

Seurantamatkalla Moldovassa

Suomen Caritaksella on vuodesta 2010 lähtien ollut kehitysyhteistyöhanke Drochian kaupungissa Pohjois-Moldovassa. Suomen Caritas teki lokakuussa 2010 ensimmäisen seurantamatkan hankekohteeseen. Viikon kestäneelle matkalle lähti Caritaksen hallituksen hanketoimikunnan jäsen Leena Honkasalo.

Caritaksen tukema yksivuotinen **Centre Ariadna: Supporting Women in Crisis Situations** -hanke käynnistyi kesäkuussa 2010 ja päättyi toukokuussa 2011. Hankkeen toteutuksesta vastaa paikallinen Artemida-kansalaisjärjestö, joka on Caritakselle uusi yhteistyökumppani. Hankematkalla Leena tutustui meneillään olevaan hankkeeseen ja kartoitti mahdollisuuksia jatkaa yhteistyötä kolmivuotisen jatkohankkeen merkeissä.

Vuonna 1998 perustettu Artemida on perheväkivallan ja ihmiskaupan vastaisen työn uranuurtaja Moldovassa. Se kampanjoi naisiin kohdistuvaa väkivaltaa vastaan ja tekee tiedotustyötä. Järjestö on kouluttanut sosiaalityöntekijöitä, lääkäreitä, psykologeja, opettajia ja poliiseja tunnistamaan perheväkivaltaa ja toimimaan sitä kohdatessaan. Artemida on myös tuottanut tiedotusmateriaalia aiheesta.

Artemida perusti vuonna 2005 Ariadna-turvakodin, joka on tarkoitettu lähisuhdeväkivallan ja ihmiskaupan uhreille ja heidän lapsilleen. Se tarjoaa naisille väliaikaismajoitusta, vertaistukea, psykologista apua, oikeudellista neuvontaa ja taloudellista tukea. Keskuksessa on tilaa 10 äidille lapsineen. Ariadna-keskuksen psykologin, lääkärin, asianajajan ja

sosiaalityöntekijöiden palveluista hyötyvät myös monet naiset, jotka eivät asu turvakodissa. Jokainen saa tukea tarpeidensa mukaan, kuitenkin korkeintaan kuuden kuukauden ajan.

Tutustuin matkalla Ariadna-keskukseen, joka vaikutti siistiltä ja hyväkuntoiselta (kuvassa keskus ulkopuolelta). Se toimii entisen päiväkodin tiloissa, jotka kunnostettiin, remontoitiin ja kalustettiin USAIDin tuella ennen Suomen Caritaksen ja Artemidan yhteistyön alkua. Asukkaille on 10 huonetta, yhteisiin tiloihin kuuluu olohuone, keittiö, koulutushuone, pesutupa ja muutama vessa, ja työntekijöitä varten on kolme työhuonetta. Tapasin neljä keskuksen asukkaista. He olivat kaikki tyytyväisiä keskuksen tarjoamaan turvaan ja palveluihin ja kiittelivät kovasti Suomen Caritasta sen antamasta tuesta.

Tutustuin Artemidan työntekijöihin, ja oli ilo huomata, miten ammattitaitoisia ja työhönsä sitoutuneita he ovat. Tiimiin kuuluu johtaja, psykologi, kaksi sosiaalityöntekijää, kirjanpitäjä, asianajaja ja terveydenhoitaja. Matkalla käytiin yksityiskohtaisesti läpi meneillään olevan hankkeen budjettia ja varmistettiin, että Artemida ja Suomen Caritas ovat siitä yksimielisiä. Artemidan kirjanpito on tarkkaa ja ammattimaista.

Ideoimme yhdessä kolmivuotista jatkohanketta ja suunnittelimme sille budjettia. Mitään ei vielä voida lukkoon, koska Moldovan valtion osuus ei ole varmistunut. Moldovassa käytiin vaalit marraskuussa 2010, ja uuden hallituksen linjaukset selviävät vasta hallituksen järjestäytyttyä vuoden 2011 alkupuolella. Jatkohankkeeseen on tulossa paljon uutta kuten perheväkivalta-aiheiset työpajat 15 – 16 -vuotiaille, väkivallan vastainen piirroskilpailu ja kilpailun satoa esittelevä valokuvanäyttely, vertaistukea perheille, jotka kärsivät perheväkivallasta ja esitteen painaminen.

Sain matkan aikana tilaisuuden tavata useita Artemidan yhteistyökumppaneita: poliisin ja paikallis- sekä valtionhallinnon edustajia. Tapasin ensin Drochian alueen poliisipäällikön, Vitali Josanun. Hänen mukaansa Ariadna-keskus on helpottanut poliisin työtä, koska nyt poliisilla on, mihin viedä perheväkivallan uhrit. Artemida on kouluttanut poliiseja Moldovan uuteen, perheväkivallan kriminalisoivaan lainsäädäntöön liittyen.

Minulle järjestyi tapaaminen myös Drochian kaupunginjohtajan, Vladimir Calaraşin kanssa. Hän kiitteli lämpimästi Suomen Caritasta tuesta Ariadna-turvakodille, ja kiitollisuutensa osoituksena hän antoi Caritakselle hienon kunniakirjan. Vladimir Calaraş pitää Artemidan työtä tärkeänä ja luottaa järjestön ammattitaitoon, mutta Drochian kaupunki ei pysty tukemaan järjestöä rahallisesti, sillä taloudellinen tilanne on tiukka.

Artemidan johtaja Simion Sîrbu ja minä ajoimme yhtenä päivänä Moldovan pääkaupunkiin Chişinăuhun paria tapaamista varten. Ensin sain tilaisuuden keskustella sosiaaliturva- ja perheministeriön pääsuunnittelija Ecaterina Berejanin kanssa. Neuvottelimme vastuun

siirtämisestä vähitellen valtiolle, jotta Ariadna-keskus ei jäisi tyhjän päälle, kun Suomen Caritaksen tuki aikanaan loppuu. Rouva Berejan kertoi, että Ariadna-keskus on mallina muille Moldovaan perustettaville naisten turvakodeille. Se on poikkeus sijaintinsa puolesta, sillä Drochian alue ja Moldovan pohjoisosa yleensäkin on palvelujen suhteen katvealuetta. Vähäinen tarjonta on keskittynyt maan keskiosaan, Chişinăun läheisyyteen.

Myös pääministerin neuvonantaja Victor Lutencolta löytyi aikaa minulle, ja juttelimme valtion mahdollisesta roolista Artemidan rahoittajana. Moldovan valtio on kiinnostunut tukemaan Ariadna-turvakotia, ja se on mukana vuoden 2011 budjettiehdotuksessa ja kolmivuotissuunnitelmassa, mutta suunnitelmia ei ole vielä virallisesti hyväksytty.

Kaiken kaikkiaan minun nähdäkseni Suomen Caritaksella ja Artemidalla on hyvät edellytykset jatkaa yhteistyötä tulevana vuosina. Caritaksen hanketuki menee oikeaan osoitteeseen, sillä ihmiskauppa ja perheväkivalta ovat Moldovassa suuria ongelmia ja Artemida-järjestö on luotettava ja ammattimainen kumppani.

Leena Honkasalo

Kuvassa Artemidan henkilökuntaa ja Ariadna-keskuksen asukkaita lapsineen.